

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 25Co/115/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2313212903
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Valentová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2313212903.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Martina Valentová a sudkýň: JUDr. Ľubica Spálová a Mgr. Lucia Mizerová, v právnej veci: žalobcu UniCredit Leasing Slovakia, a.s., so sídlom Bratislava, Šancová 1/A, IČO: 35 730 978, zastúpeného spoločnosťou: Malata, Pružinský, Hegeduš & Partners s.r.o., so sídlom Bratislava - mestská časť Staré Mesto, Twin City Tower, Mlynské nivy 10, IČO: 47 239 921, proti žalovanému: Ing. H. D., nar. X.XX.XXXX, adresa E., D. XXXX/XX, t. č. E., L. XXXX, o zaplatenie 816,41 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Galanta zo dňa 8.3.2018, č. k. 10C/353/2013-153, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.
- II. Žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom (druhom v poradí) súd prvej inštancie teraz žalobu žalobcu zamietol, o náhrade trov konania rozhodol tak, že žalovanému sa priznáva náhrada trov konania v rozsahu 100 % trov konania, ktorú sumu určenú samostatným uznesením je povinný zaplatiť žalobca žalovanému do troch dní od právoplatnosti uznesenia o výške náhrady trov konania.

2. Rozhodnutie odôvodnil právne aplikáciou § 489 ods. 1, 2, § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka, § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 51 ods. 1, § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 4 ods. 2, § 2 písm. a) zákona č. 258/2001 Z. z. a vecne tým, že: „Na základe vykonaného dokazovania súd vo veci vyhlásil 14. októbra 2014 rozsudok č. k. 10C/353/2013-70, ktorým žalovaného zaviazal žalobcovi zaplatiť 816,41,-Eur spolu s 9 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 16,25,-Eur od 6. novembra 2010 do zaplatenia, zo sumy 339,77,-Eur od 6. decembra 2010 do zaplatenia, zo sumy 79,-Eur od 14. mája 2013 do zaplatenia do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a v ostatnej časti žalobu zamietol. Žalovaného zaviazal žalobcovi zaplatiť z titulu náhrady trov konania 48,50,-Eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a z titulu náhrady trov právneho zastúpenia 429,40,-Eur k rukám právneho zástupcu žalobcu do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Krajský súd v Trnave uznesením z 2. marca 2016 č. k. 25Co/210/2015-95 pripustil čiastočné späťvzatie žaloby vo výške 243,28,-Eur a v tejto časti rozsudok rušil a konanie zastavil v ostatnej časti rozsudok rušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Vo svojom rozhodnutí uviedol, že je potrebné vyriešiť, či povinný pri uzavretí zmluvy konal ako spotrebiteľ alebo ako podnikateľ. Zdôraznil, že nie je vylúčené, aby podnikateľ bol spotrebiteľom, pretože ochrana v právnom vzťahu sa mu môže priznať v prípade, ak sa predmet dvojstranného právneho vzťahu, netýka jeho podnikania. Ďalej súd neodôvodnil na základe čoho dospel k záveru o nárokovateľnosti žalobcu na zaplatenie sumy z penalizačných faktúr ako aj poplatku za ukončenie zmluvy. Bolo na žalobcovi v danom prípade preukázať svoje tvrdenia, pričom žalovanému stačilo popierať tvrdenia žalobcu, a tým ho urobiť

predmetom dokazovania, v ktorom bolo povinnosťou žalobcu označiť a navrhovať dôkazy spôsobilé tvrdenia žalovaného."

3. Súd prvej inštancie ďalej konštatoval, že: „V danom prípade predmetom konania podľa vymedzenia žaloby žalobcom je zaplatenie neuhradených splátok z titulu uzavretej lízingovej zmluvy vo výške 356,02,-Eur, neuhradené penalizačné faktúry vo výške 138,11,-Eur a poplatok za ukončenie lízingovej zmluvy vo výške 79,00,-Eur. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že strany uzavreli 3. decembra 2007 zmluvu, ktorej predmetom bolo osobné motorové vozidlo Mercedes - Benz, rok výroby 2004 číslo karosérie: X Predbežná kúpna cena činila 400 000,-Sk / 13 277,56,-Eur /. V zmluve boli dohodnuté splátky v počte 36. Ročná percentuálna miera nákladov ďalej len RPMR / nebola určená. Zo zmluvy vyplýva, že dohoda o platbách nájomného / splátkový kalendár / je súčasťou lízingovej zmluvy. V predmetný deň bol uzavretý Dodatok č. 1 ku kúpnej a leasingovej zmluve č. 50701326. V obidvoch zmluvách žalovaný je označený s obchodným menom Ing. H. D. - K. spolu s IČO. Žalovaný tvrdil, že z titulu uzavretej zmluvy zaplatil 17 360,18,-Eur a žalobca potvrdil, že žalovaný zaplatil 17 359,47,-Eur. Je nesporné, že strany uzavreli lízingovú zmluvu, ktorá nie je upravená v OZ ani ObZ. Jedná sa o imominátnu zmluvu podľa § 269 odsek 2 ObZ. Zmluvnými stranami sú lízingový prenajímateľ a lízingový nájomca. V danom prípade súd uzatvára, že strany uzavreli zmluvy, ktoré majú spotrebiteľský charakter, lebo žalovaný pri uzavretí zmlúv nekonal ako podnikateľ. Svoje motorové vozidlo tvoriace premet zmlúv nevyužíval na podnikateľské účely, čoho dôkazom je potvrdenie Daňového úradu Trnava o tom, že žalovaný neplatil v inkriminovanom období cestnú daň. Žalovaný počas konania tvrdil, že zmluvy mu dala podpísať jeho známa bez dojednania jednotlivých podmienok zmlúv. Žalobca v tomto smere neprodukoval žiadne dôkazy za účelom potvrdenia svojich tvrdení." .

4. Ďalej podľa prvoinštančného súdu: „Z dôvodu, že podľa názoru súdu zmluvy majú spotrebiteľský charakter súd sa zaoberal , či lízingová zmluva obsahuje náležitosti § 4 odsek 2 zákona č. 258/2001 Z. z. Dospel k záveru, že zmluva neobsahuje náležitosti uvedené v § 2 psím. a/ nakoľko neobsahuje sumu splátok, termíny splátok a RPMN, z ktorého dôvodu súd považoval zmluvu za bezúročnú a za bezpoplatkovú. Medzi stranami nebol rozpor ohľadne zaplatenia sumy z uzavretej zmluvy, keď mal súd za preukázané, že žalovaný zaplatil 17 359,47,-Eur a zo strany žalobcu mu bola vyplatená suma vo výške 13 277,56,-Eur, ktorú sumu mal žalovaný žalobcovi vrátiť, keďže sa jedná o zmluvu, ktorá je bezúročná a bez poplatkov. Z tohto dôvodu súd žalobu v časti nezaplatených splátok zamietol. Súd zamietol žalobu aj v časti neuhradených faktúr. Túto časť uplatneného nároku žalobcu si uplatní z titulu zmluvnej pokuty. Zmluvná pokuta bola určená v danom prípade v obchodných podmienkach. Žalovaný tvrdil, že aj keď obchodné podmienky sú opatrené jeho podpisom, obchodné podmienky zo strany žalobcu mu neboli dodané a nemohol sa s nimi oboznámiť. V tomto smere žalobca neprodukoval žiadne dôkazy za účelom preukázania opaku tvrdenia žalovaným. Zo zákonného ustanovenia vyplýva, že zmluvná pokuta musí byť dojednaná písomne. Dojednanie zmluvnej pokuty v obchodných podmienkach nie je možné považovať za zmluvu o zmluvnej pokute. V konaní nebolo preukázané, že by žalovaný sa oboznámil s obchodnými podmienkami aj vzhľadom na drobné písmená, ťažko čitateľné, ktoré sťažuje oboznámiť sa s týmito podmienkami pri uzavretí zmluvy. Obchodné podmienky majú slúžiť k tomu, aby nebolo nevyhnutné do každej zmluvy prepisovať dojednanie technického rázu a vysvetľujúceho charakteru. Nesmú slúžiť tomu, aby do nich v zložitej, neprehľadnej forme a malým písmenom dodávateľ skryl dojednanie, nevyhovujúce spotrebiteľovi, napríklad ako je aj dojednanie o zmluvnej pokute. Potom vyplýva záver, že dojednanie o zmluvnej pokute v rámci spotrebiteľskej zmluvy zásadne nemôže byť súčasťou tzv. obchodných podmienok, ale iba priamo v spotrebiteľskej zmluve. Nakoniec súd zamietol žalobu aj v časti uplatneného poplatku za ukončenie lízingovej zmluvy, ktorú výšku ako aj základ žalobca nepreukázal a ani v žalobe neodôvodnil. Súdu nebolo známe na základe čoho si žalobca tento nárok uplatňuje, keď v zmluve takéto dojednanie nebolo dohodnuté." .

5. O náhrade trov konania medzi stranami sporu rozhodol súd prvej inštancie tak, že: „Súd úspešnému žalovanému v konaní priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 % podľa § 255 odsek 1 Civilného sporového konania / ďalej len Csp /. Podľa § 262 odsek 2 Csp o výške náhrady trov konania rozhodne po právoplatnosti rozsudku súdny úradník samostatným uznesením." .

6. Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie podal žalobca prostredníctvom svojho právneho zastúpenia v celom rozsahu odvolanie z dôvodov vyplývajúcich z § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP. Argumentoval tým, že konajúci súd v napadnutom rozhodnutí uvádza, že žalovaný nekonal v rámci svojej podnikateľskej činnosti a preto má v konaní postavenie spotrebiteľa. S uvedeným

sa nestotožňuje. Po citácii § 2 písm. a) zákona č. 250/2007 Z. z. dáva odvolateľ do pozornosti, že žalovaný uzatváral kúpnu - lízingovú zmluvu č. 50701326 ako Ing. H. D. - K., IČO: 34247554. Konajúci súd svoju úvahu o spotrebiteľskej povahe zmluvy odvodzuje výlučne od zaobstaraného dôkazu, vyjadrenia daňového úradu o úhrade cestovnej dane. Uvedenú úvahu považuje za nesprávnu a zavádzajúcu, nakoľko jedinou skutočnosť, ktorú z uvedeného dôkazu je možné dôvodiť je tá, že žalovaný nezaplatil cestnú daň. Splnenie daňovej povinnosti nie je možné stotožňovať s výkonom podnikateľskej činnosti. Následne odvolateľ poukazuje na rozsudok Súdneho dvora vo veci C-464/01 Johann Gruber C/BayWa AG, z ktorého vyplýva, že v súvislosti s výnimočnou povahou ochrannej úpravy stanovenou v čl. 13 až 15 Bruselského dohovoru musí vnútroštátny súd okrem toho preskúmať, či druhý účastník zmluvy nemohol oprávnenne prehliadnúť nepodnikateľský účel plnenia z dôvodu, že domnelý spotrebiteľ v skutočnosti vlastným správaním voči budúcemu druhému účastníkovi zmluvy vyvolal dojem, že konal na podnikateľské účely. Ďalej odvolateľ uviedol, že súd žiadnym spôsobom neskúmal, či ho žalovaný neuviedol do omylu pri uzatváraní zmluvy. Žalovaný uviedol ako na zmluve, tak na dodatku k zmluve svoje obchodné meno K. a identifikoval sa svojím číslom IČO. Uvedené skutočnosti sú jednoznačne spôsobilé vyvolať dojem, že subjekt konal v rámci svojej podnikateľskej činnosti. Financovanie motorového vozidla žiadnym spôsobom nevylučuje financovanie na podnikateľské účely. Má tiež za to, že predložené potvrdenie žalovaného o tom, že si nevykonal v rozhodnom období daňovú platobnú činnosť nemá žiadnu výpovednú hodnotu o tom, či žalovaný využíval poskytnuté vozidlo na podnikateľské účely. Ak konajúci súd chcel vykonať šetrenie, v úvahu prichádza skúmanie skutočností, ktoré by žalovanému ako podnikateľovi poskytli výhody napríklad, či predaj vozidla viedol v účtovníctve, alebo či si uplatnil odpočet DPH. Následne odvolateľ odcitovoľ § 366 písm. c) CSP a zhrnul, že nakoľko súd prvej inštancie sám vykonal dôkaz (vyjadrenie Daňového úradu), ktorý nie je spôsobilý preukázať, že žalovaný pri uzatváraní zmluvy bol alebo nebol spotrebiteľom, predkladá súdu faktúru č. 20/2007 zo dňa 3.12.2007, t.j. faktúru vystavenú v súvislosti s predloženým Dodatkom č. 1 zo dňa 3.12.2007. Jedná sa o faktúru vystavenú žalovaným za predaj predmetu lízingu. Tvrdenie žalovaného o tom, že on nikdy nemal žiaden úmysel konať ako podnikateľ je z uvedeného dôkazu jednoznačne vyvrátené. V tejto súvislosti poukazuje tiež na judikatúrou opakovane prezentovanú doktrínu, podľa ktorej nie je možné aplikáciu právnych noriem na ochranu spotrebiteľa uskutočňovať selektívne a spätne (rozhodnutie NS ČR sp. zn. 32Cdo 3337/2010, 32Cdo 1592/2012, 33Cdo 1069/2014). Nakoľko v dôsledku konania žalovaného jednoznačne konal v presvedčení, že žalovaný je podnikateľom, nie je možné od neho požadovať náležitosti súvisiace so spotrebiteľskými normami. Osobitne namieťa, že nie je zřejmé na základe čoho dospel konajúci súd k záveru, že obchodné podmienky netvorí súčasť uzatvorenej zmluvy, keď žalovaný ich na dôkaz toho, ako sa s nimi oboznámil, podpísal. Nakoľko, že i výrok o trovách konania má svoj podklad vo výroku vo veci samej, podáva odvolanie aj voči výroku o trovách konania v celom rozsahu. V danom prípade podľa neho musí byť chránená jeho dobrá viera, pretože nemá žiaden dôvod predpokladať konanie žalovaného mimo jeho obchodnej činnosti. Odvolaciemu súdu preto navrhuje uložiť žalovanému povinnosť zaplatiť mu sumu 573,13 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 16,25 Eur od 6.11.2010 do zaplataenia, zo sumy 339,77 Eur od 6.12.2010 do zaplataenia, zo sumy 110,41 Eur od 15.4.2010 do zaplataenia, zo sumy 10,37 Eur od 15.7.2010 do zaplataenia, zo sumy 17,33 Eur od 15.10.2010 do zaplataenia a zo sumy 79,- Eur od 14.5.2013 do zaplataenia a k povinnosti nahradíť mu trovy konania v rozsahu 100% a trovy odvolacieho konania v rozsahu 100%, o ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej, alternatívne, ak krajský súd rozsudok súdu prvej inštancie nezmení, žiada, aby ho zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

7. Žalovaný odvolací návrh nepodal. K doručenému odvolaniu žalobcu sa písomne nevyjadril.

8. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku účinného od 1.7.2016 - ďalej len CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - zároveň stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie v čase jeho podania pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo

oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné priznať úspech, keďže rozsudok súdu prvej inštancie je vo výroku vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 387 CSP.

9. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu je s poukazom na uplatnené odvolacie dôvody a na odôvodnenie preskúmaného rozsudku posúdiť správnosť postupu a rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým bola žaloba žalobcu zamietnutá.

10. Pretože odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav pokiaľ ide o preukázané skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobcom uplatneného nároku, okrem nároku na zmluvnú pokutu, i keď tiež nedôvodného pre jeho nepreukázanie a pretože v podstatnom v ostatnej časti zdieľa i jeho právny záver vo veci, pričom sa tu v podstatnom stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP odvolací súd konštatuje správnosť jeho dôvodov a odkazuje na výstižné, správne, presvedčivé a v relevantnom vyčerpávajúce odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od skutkových alebo právnych záverov súdu prvej inštancie (samozrejme okrem právneho posúdenia neplatnosti dojednania zmluvnej pokuty) odchýliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľovi. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia s doplnením odôvodnenia o nepreukázanie nároku na zmluvnú pokutu, uvádza nasledovné:

11. Z obsahu spisu, ako i z odôvodnenia preskúmaného rozhodnutia vyplýva, že pohľadávka uplatnená v konaní vznikla zo zmluvného vzťahu účastníkov založeného Kúpnu a leasingovou zmluvou zo dňa 3.12.2007, predmetom ktorej mal byť finančný leasing motorového vozidla.

12. Ako už odvolací súdu uviedol vo svojom predchádzajúcom (zrušujúcom) rozhodnutí, na ktorom uvedenom nemá dôvod nič meniť, účelom zmluvy o finančnom leasingu (leasingovej zmluvy) je umožniť leasingovému nájomcovi užívať predmet leasingu po dojednanú dobu trvania leasingu za odplatu, pričom predmet leasingu je zo strany leasingového prenajímateľa zakúpený len za týmto účelom podľa výberu leasingového nájomcu a prenajímateľ sa zaväzuje po ukončení dojednanej doby trvania leasingu umožniť leasingovému nájomcovi odkúpiť predmet leasingu za podmienok stanovených v leasingovej zmluve.

13. Leasingová zmluva neexistuje ako samostatný zmluvný typ ani v občianskom, ani v obchodnom zákonníku, spravidla ide o inominátnu zmluvu podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka. Leasingová zmluva je väčšinou obsiahnutá v jednej listine zároveň s kúpnu zmluvou, kde zmluvnými stranami sú predávajúci (dovozca, výrobca predmetu leasingu a pod.) a kupujúci predmetu prenájmu, ktorý je zároveň leasingovým prenajímateľom. Zmluvnými stranami leasingovej zmluvy potom sú leasingový prenajímateľ a leasingový nájomca.

14. Súd prvej inštancie síce neodcitol, ale vychádzajúc z obsahu odôvodnenia napadnutého rozsudku na vec aplikoval odvolacím súdom v jeho ostatnom zrušujúcom rozhodnutí citované §§ 1 ods. 2 písm. b), 2 písm. a) v čase uzavretia zmluvy účinného zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, ako i § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

15. Tzv nespotebiteľom v zmysle definície vyplývajúcej z § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka je len tá osoba, ktorá do postavenia odberateľa (konzumenta) tovaru či služieb vstupuje konaním v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. V prípade pochybností o tom, či ide o spotrebiteľskú zmluvu (vzťah) má dôkazné bremeno na preukázanie nespotebiteľského charakteru zmluvy dodávateľ (veriteľ), pričom nespotebiteľský charakter zmluvy musí byť preukázaný bezpečne - spôsobom nevzbudzujúcim odôvodnené pochybnosti.

16. Vyriešenie otázky, či povinný pri uzatváraní zmluvy konal ako spotrebiteľ alebo ako podnikateľ, je určujúcim zistením pre smerovanie postupu súdu v konaní. Ak ide o fyzickú osobu a súčasne ide o spotrebiteľa, na ktorého právna úprava pamätá a priznáva mu v spotrebiteľskom vzťahu rad oprávnení, vyplývajúcich zo spotrebiteľskej zmluvy, nie je vylúčené ani to, aby bol podnikateľ súčasne spotrebiteľom, pretože ochrana v právnom vzťahu sa mu môže priznať v prípade, ak sa predmet dvojstranného právneho vzťahu - zmluvy, netýka jeho podnikania. I tieto skutočnosti je potrebné dôrazne

aj u podnikateľa odlišovať, pretože i jemu v istých situáciách, v istých právnych vzťahoch, status spotrebiteľa môže patriť.

17. Vychádzajúc zo zákonných ustanovení označených v ods. 14 odôvodnenia a uvádzaného potom možno uzavrieť, že pokiaľ žalobca nepreukáže, že žalovaný pri uzatváraní Kúpnej a leasingovej zmluvy zo dňa 3.12.2007 konal ako nespotebiteľ, musí súd vychádzať z toho, že ju žalobca uzatváral ako dodávateľ a tým nie je vylúčená z pôsobnosti zákona o spotrebiteľských úveroch, tu s odkazom na § 1 ods. 2 písm. b) Zákona o spotrebiteľských úveroch, z ktorého vyplýva, že predmetný zákon sa nevzťahuje na zmluvy o nájme, ktoré nezabezpečujú prevod vlastníckeho práva na nájomcu. Z obsahu zmluvy však vyplýva, že predmetná zmluva takýto nájom veci s dohodnutým právom kúpy prenajatej veci po splatení sumy, ktorá bola poskytnutá navrhovateľom na predmet zmluvy, v splátkach zabezpečovala.

18. Žalobca sa v odvolaní bránil tým, že žalovaný uviedol ako na zmluve, tak i na dodatku ku zmluve svoje obchodné meno K. a identifikoval sa svojim číslom IČO, ktoré skutočnosti sú jednoznačne spôsobilé vyvolať dojem, že subjekt konal v rámci svojej podnikateľskej činnosti, čím ho v podstate uviedol do omylu. Podľa odvolateľa mal konajúci súd obstaráť dôkaz vyjadrenia daňového úradu, pričom podľa neho neboli splnené podmienky na takéto obstaranie dôkazu zo strany súdu, navyše tento dôkaz je spôsobilý preukázať jedine to, že žalovaný v rozhodnom období nevykonával daňovú platobnú povinnosť. Ak konajúci súd chcel vykonať šetrenie, mal skúmať skutočnosti, ktoré by žalovanému ako podnikateľovi poskytli výhody, napr. či predaj vozidla viedol v účtovníctve alebo či si uplatnil odpočet DPH. V tejto súvislosti žalobca odkázal na znenie § 366 c) CSP, s tým že všetky ďalšie závery napadnutého rozsudku vychádzajú z prezumpcie, že žalovaný bol v danom konaní spotrebiteľ a že jemu ako žalobcovi bola táto skutočnosť zrejma.

19. Predovšetkým je potrebné upriamiť pozornosť odvolateľa na to, že s poukazom na § 295 CSP (samozrejme pokiaľ žalobca nepreukáže nespotebiteľský charakter sporu), v spore, ktorý je sporom s ochranou slabšej strany súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci, pričom súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí takýto dôkaz. Žalobcom namietaný dôkaz pritom nebol obstaraný súdom prvej inštancie, ale predložil ho na výzvu súdu sám žalovaný (pozri č. I. 133 a 136 spisu), pritom dôkazné bremeno preukázania nespotebiteľského charakteru zmluvy ťaží práve žalobcu, ktorý v tomto smere odkazuje na označenie žalovaného ako podnikateľa v zmluve a jej dodatku, iné dôkazy už ale nepredložil a ani ich nenavrhol vykonať, napriek opakovanej výzve zo strany súdu prvej inštancie. Žalobca sa nevyjadril ani k okolnostiam uzatvorenia zmluvy, ktoré v konaní žalovaný prezentoval. Žalobca ako ďalší dôkaz, až v odvolacom konaní predložil faktúru vystavenú žalovaným za predaj predmetu leasingu, z čoho má byť vyvedené, že úmyslom žalovaného konať ako nepodnikateľ je z uvedeného dôkazu vyvrátené.

20. Koncepcia odvolacieho konania v civilnom spore vychádza z tzv. neúplného apelačného systému, čo znamená, že právo odvolateľa použiť v odvolacom konaní prostriedky procesného útoku alebo procesnej obrany, ktoré strana neuplatnila v konaní pred súdom prvej inštancie, je obmedzené. Strany sporu mali totiž v priebehu prvoinštančného konania niekoľko príležitostí tieto prostriedky použiť a súdom boli poučené o sudcovskej koncentrácii konania. Odvolacia argumentácia v podobe nových skutočností a dôkazov je preto prípustná len za splnenia zákonom taxatívne stanovených podmienok. Právo na uplatnenie prípadných novôt je pritom podmienené nezavinením doterajšieho nepoužitia týchto skutočností a dôkazov. Je teda povinnosťou odvolateľa preukázať, že nové prostriedky procesného útoku a procesnej obrany, ktoré uvádza až a v odvolacom konaní, nemohol v doterajšom priebehu konania použiť bez svojej viny. Žalobca pritom žiaden takýto dôkaz nepredložil, a ani netvrdil, že uvedenú faktúru ako dôkaz z nejakých dôvodov nemohol použiť v prvoinštančnom konaní. Keďže zákonom predpísané predpoklady pre úspešné uplatnenie novôt v odvolacom konaní neboli splnené, odvolací súd na predmetný listinný dôkaz nemôže prihliadnuť. Vychádzal preto z dokazovania vykonaného v prvoinštančnom konaní.

21. Podľa § 132 ods. 1 CSP, v žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh.

22. Podľa § 149 CSP, prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky.

23. Podľa § 150 ods. 1 CSP, strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu.

24. Podľa § 185 ods. 1 a 2 CSP, súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná (ods. 1). Súd môže aj bez návrhu vykonať dôkaz, ktorý vyplýva z verejných registrov a zoznamov, ak tieto registre alebo zoznamy nasvedčujú, že skutkové tvrdenia strán sú v rozpore so skutočnosťou; iné dôkazy bez návrhu nevykoná, ak tento zákon neustanovuje inak (ods. 2).

25. Podľa § 191 ods. 1 CSP, dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.

26. Citované ustanovenia zakotvujú dôkaznú povinnosť strán v sporovom konaní, teda povinnosť označiť dôkazy na svoje tvrdenia. Iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov leží zásadne na sporových stranách. Strana, ktorá neoznačí dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, nesie nepriaznivé dôsledky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového stavu zisteného na základe vykonaných dôkazov. Rovnaké následky postihujú i tú stranu, ktorá síce navrhla dôkazy o pravdivosti svojich tvrdení, no hodnotenie vykonaných dôkazov súdom vyústilo do záveru, že dokazovanie nepotvrdilo pravdivosť skutkových tvrdení strany. Zákon určuje dôkazné bremeno ako procesnú zodpovednosť strany za výsledok konania, pokiaľ je určený výsledkom vykonaného dokazovania. Dôsledkom toho, že tvrdenie strany nie je preukázané v tom zmysle, že súd ho nepovažuje za pravdivé ani na základe navrhnutých dôkazov, ani na základe dôkazov, ktoré súd vykonával bez návrhu, je pre účastníka nepriaznivé rozhodnutie.

27. Hodnotenie dôkazov v zmysle § 191 ods. 1 CSP je činnosť súdu, pri ktorej hodnotí vykonané dôkazy z hľadiska ich pravdivosti a relevantnosti pre rozhodnutie. Pri hodnotení dôkazov súd v zásade nie je právny predpisom obmedzovaný v tom, ako má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa teda zásada voľného hodnotenia dôkazov. Hodnotiacia úvaha súdu pritom ale nie je svojvoľná, súd musí vychádzať zo všetkého, čo vyšlo v konaní najavo. Tieto skutočnosti musí súd rešpektovať a musí správne určiť ich vzájomný vzťah. Prítom súd nie je viazaný žiadnym poradím významu a dôkaznej sily jednotlivých dôkazov.

28. V prejednávanej veci potom bolo práve na žalobcovi preukázať svoje tvrdenia, ktoré mali zakladať dôvody pre priznanie mu uplatnenej pohľadávky, pričom žalovanému stačilo tvrdenia žalobcu popierať, a tým ich urobiť predmetom dokazovania, v ktorom bolo povinnosťou práve žalobcu označovať a navrhovať dôkazy spôsobilé tvrdenia žalovaného (t.j., že nemá voči žalobcovi žiadne záväzky) urobiť nevierohodnými a naopak schopné súd presvedčiť o pravdivosti svojich tvrdení.

29. Vychádzajúc z vyššie uvedených teoretických východísk a z výsledkov vykonaného dokazovania je potom nutné uzavrieť, že Kúpna a leasingová zmluva zo dňa 3.12.2007 uzatvorená medzi stranami sporu je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle Občianskeho zákonníka (§ 52 a nasl.), nakoľko žalobca vystupoval v postavení dodávateľa, pretože pri uzatváraní zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalovaný je spotrebiteľ, keďže podľa jeho vyjadrení a z obsahu spisu (okrem označenia žalovaného v zmluve ako podnikateľa - fyzickej osoby), pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. V prípade pochybností, či ide o spotrebiteľskú zmluvu, má dôkazné bremeno na preukázanie nespotebiteľského charakteru zmluvy dodávateľ (veriteľ), t.j. žalobca, ako už bolo viackrát v odôvodnení spomenuté. Existujúce pochybnosti je potrebné odstrániť spôsobom známym pre dôkazné konanie, čo znamená, že aj nespotebiteľský charakter zmluvy musí byť preukázaný bezpečne - spôsobom nevzbudzujúcim odôvodnené pochybnosti. Bezpečným preukázaním nemôže byť len označenie žalovaného v zmluve ako podnikateľa. S poukazom na interpretačné ustanovenie § 54 Občianskeho zákonníka <. je namieste pri pochybnostiach o obsahu zmluvy výklad priaznivejší pre spotrebiteľa. Žalovaný v konaní nepreukázal, že plnenie podľa zmluvy poskytol žalovanému na účel výkonu podnikania, naopak žalovaný sa snažil preukázať postavenie spotrebiteľa v zmluvnom vzťahu výpoveďou na pojednávaní, v rámci ktorej opísal okolnosti uzatvorenia zmluvy, teda že jej účelom bolo získať pre seba úver, čomu nasvedčuje aj

bezprostredne predchádzajúci predaj jeho motorového vozidla žalobcovi a jeho následné si prenajatie s právom následnej kúpy, t.j. vyplatením mu kúpnej ceny žalobcom, žalovaný získal peňažnú hotovosť, ktorý takýto postup mu mala odporučiť jeho známa, ktorá mu za žalobcu obstarala všetky podklady, predložila zmluvy na podpis mimo pracoviska žalobcu a tieto si aj ponechala, ku ktorým tvrdeniam žalovaného sa žalobca v konaní vôbec nevyjadril a ani ich nevyvracal, tiež predložením dokladu o tom, že nezaplatil cestnú daň z prenajatého motorového vozidla ako podnikateľ, teda si motorové vozidlo prenajal na súkromné účely. Vzhľadom na uvedené odvolací súd v zhode s názorom súdu prvej inštancie uzavrel, že Kúpna a leasingová zmluva zo dňa 3.12.2007 je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka <. a žalovanému je dôvodné priznať postavenie spotrebiteľa.

30. S ohľadom na uvedené v predchádzajúcom odseku kúpna a leasingová zmluva zároveň predstavuje zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, v ktorej zmluve absentuje údaj o úrokovej sadzbe ako i dohoda o paušálnom poplatku, ktoré žalobca potom s odkazom na § 4 ods. 5 zákona č. 258/2001 Z. z. nemôže od žalovaného požadovať. Žalobcom predložený splátkový kalendár len ním podpísaný, v ktorom sa uvedené náležitosti nachádzajú, je bez podpisu aj žalovaným, pre nedodržanie zákonom požadovanej písomnej formy (§ 4 ods. 1 cit. zákona), irelevantný.

31. Žalobca v odvolaní osobitne namietal už len to, že nie je zrejmé, na základe čoho dospel konajúci súd k záveru, že Obchodné podmienky netvoria súčasť uzatvorenej zmluvy, keď žalovaný ich na dôkaz toho, že sa s nimi oboznámil, podpísal. Uvedená odvolacia argumentácia je ale nekonkrétna, všeobecná a odvolaciemu súdu z nej nie je zrejmé, čo sa na základe nej má stať predmetom prieskumu odvolacím súdom. Odvolací súd sa pritom stotožňuje s odvolateľom v tom, že žalovaný Obchodné podmienky podpísal, čo zrejme prvoinštančným súdu ušlo pozornosti, ale čo tým mal v úmysle odvolateľ namietat vo vzťahu k napadnutému rozsudku, ktorým súd prvej inštancie rozhodoval o viacerých samostatných nárokoch vyplývajúcich zo zmluvy sporových strán, si odvolací súd môže len domýšľať.

32. Napokon ak, s odkazom na uvedené v odseku 30 odôvodnenia, žalobcovi nemohol vzniknúť nárok na zaplatenie úrokov a jednorazového poplatku vyplývajúcich z nepodpísaného splátkového kalendára, z ktorého má vyplývať dohoda o nich, zaplatením žalobcovi sumy 17.359,47 Eur žalovaným, pri výške celkovej dohodnutej istiny nájmu 8.701,70 Eur, je už nadbytočným zaoberať sa ďalšími nepriznanými nárokmi žalobcovi, ktorých výška poskytnuté plnenie žalobcovi zo strany žalovaného bezpečne pokrýva, tu ale bez zaoberania sa ich nárokovateľnosťou odvolacím súdom, vzhľadom na absenciu konkrétnej odvolacej námietky zo strany žalobcu (pozri ods. 31 odôvodnenia).

33. Vzhľadom na uvedenú argumentáciu, odvolací súd v súlade s ustanovením § 387 ods. 1 a 2 CSP rozsudok súdu prvej inštancie, ktorým žalobu žalobcu zamietol, vrátane súvisiaceho výroku o náhrade trov konania sporových strán, ako vecne správny potvrdil.

34. V odvolacom konaní fakticky plne úspešnému žalovanému vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania (v zmysle § 255 ods. 1 § 256 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP), o ktorom v zmysle § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP musí aj bez návrhu rozhodnúť odvolací súd, keďže týmto rozhodnutím sa predmetné konanie končí. O výške náhrady trov konania v takom prípade v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

35. Z obsahu spisu vyplýva, že v danom prípade bol žalovaný v odvolacom konaní pasívny, nevykonával žiaden procesný úkon, náhradu trov konania si neuplatnil, ani nevyčísľil a podľa obsahu spisu mu ani žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli.

36. Civilný sporový poriadok výslovne nerieši situáciu ak strana, ktorá na základe procesných ustanovení má nárok na náhradu trov konania, o náhradu trov zjavne neprejavila záujem, navyiac podľa obsahu spisu jej v odvolacom konaní ani žiadne nevznikli.

37. Na daný prípad nie sú k dispozícii ani analogicky použiteľné ustanovenia CSP alebo iného zákona (analogia legis alebo juris). Odvolací súd preto s použitím Základných princípov čl. 4 ods. 2 CSP aplikoval na rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania princíp racionálneho zákonodarcu a o náhrade trov žalobcu rozhodol podľa fiktívnej normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom. Vychádzal pritom

z pomyselnej normy, že ak si strana náhradu trov konania neuplatní, ani jej podľa obsahu spisu v konaní žiadne nevznikli, je v súlade s čl. 17 základných princípov CSP zakotvujúcich procesnú ekonomiu rozhodnúť priamo tak, že sa jej nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva. Rozhodnutie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania, za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavné nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho sporu.

38. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).